

Carta de drets i deures

Document de treball ple CEUCAT 06/10/2012

ANTECEDENTS

La Carta de Drets i Deures és un projecte del CEUCAT que va plantejar-se tornant d'un plenari del CEUNE el dia 11 d'octubre de 2011, i que es va iniciar amb la presentació de la proposta per part del CEUCAT a la Comissió d'Estudiants del CIC el dia 25 d'octubre de 2011. Seguidament el projecte va començar a treballar-se a les I Jornades Obertes del CEUCAT a la Universitat Rovira i Virgili durant els dies 25 i 26 de novembre de 2011, tornant a tractar-se a les II Jornades Obertes del CEUCAT dels dies 10 i 11 de març de 2012.

La informació recaptada durant aquestes jornades obertes, que va incloure un recull normatiu i de propostes de l'estudiantat i les universitats, va passar a treballar-se en un grup de treball durant els mesos de març i abril amb el resultat d'un seguit de propostes preliminars que es van presentar a la Comissió d'Estudiants del CIC de 25 de juny de 2012. Finalment, amb tota la documentació i aportacions al document, es va presentar una proposta d'esborrany al plenari del CEUCAT de 16 de setembre de 2012 on es va decidir sotmetre la proposta d'esborrany als consells d'estudiants de les diferents universitats catalanes amb l'objectiu de poder donar sortida a un esborrany definitiu pel proper plenari del CEUCAT de 6 d'octubre de 2012.

PROPOSTA

Aprovar el següent esborrany de carta de drets i deures per tal de fer-ne entrega a les universitats i al govern de la Generalitat.

D'aquesta forma s'iniciaria un procés de negociació amb totes les universitats per tal que la carta pugui ésser signada per tots els rectors i el govern, amb el compromís d'introduir els nous drets a les normatives de les universitats.

El text final serà portat novament a aprovació del plenari del CEUCAT.

ANNEX

S'adjunta la proposta d'esborrany de carta de drets i deures.

Tots els deures ja són actualment recollits per la llei o les normatives, mentre que els drets són en part nous.

CARTA DE DRETS I DEURES DELS ESTUDIANTS UNIVERSITARIS CATALANS

Introducció

La carta de drets i deures, iniciativa del CEUCAT avalada per la Comissió d'Estudiants del Consell Interuniversitari de Catalunya, es presenta amb quatre objectius fonamentals.

- a) Recollir un sol document clar concret quins són els drets de l'estudiantat, sovint dispersos en diverses normatives.
- b) Assolir nous drets necessaris per l'estudiantat català.
- c) Homogeneïtzar els drets que tenen els estudiants a les diferents universitats catalanes.
- d) Fer-ho de forma responsable, sabent que la contrapartida dels drets són els deures.

Després d'un llarg procés participatiu, es presenta la següent proposta de carta de drets i deures.

Un cop aprovada aquesta carta i signada pels rectors, les universitats hauran d'adaptar les seves normatives per donar compliment a aquest document.

Resum

Drets

1. Dret d'igualtat d'oportunitats
2. Dret a una docència de qualitat
3. Dret a una avaluació objectiva
4. Dret a compatibilitzar treball i estudis
5. Dret d'informació
6. Dret a recursos i instal·lacions
7. Dret de protesta cívica
8. Dret a la participació activa
9. Dret d'orientació i acompanyament
10. Dret de garantia

Deures

1. Deure de promoció dels valors
2. Deure de cooperació
3. Deure d'esforç acadèmic
4. Deure de respecte
5. Deure d'informació
6. Deure de responsabilitat
7. Deure de seguretat
8. Deure de representació responsable
9. Deure de participació activa
10. Deure de garantia

Carta de drets i deures

DRETS

1. DRET D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS

- 1.1. Dret d'igualtat en l'accés i realització dels estudis universitaris de grau, màster i doctorat, i garantia d'accés de les persones en situacions d'especial necessitat tals com minusvàlids, famílies monoparentals o famílies nombroses.
- 1.2. Dret a no ser discriminat per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, religió, convicció o opinió, edat, discapacitat, nacionalitat, malaltia, orientació sexual i identitat de gènere, condició socioeconòmica, idiomàtica o lingüística, o afinitat política i sindical o per raó d'aparença, sobrepès o obesitat, o per qualsevol altre condició o circumstància personal o social dels membres de la comunitat universitària.
- 1.3. Dret a beneficiar-se dels descomptes, les beques, els ajuts i les exempcions que afavoreixin l'accés a l'estudi i la recerca.

2. DRET A UNA DOCÈNCIA DE QUALITAT

- 2.1. Dret a rebre una formació i una docència de qualitat, creativa, participativa, crítica i adequada a la realitat social.
- 2.2. Dret a rebre assessorament i suport del professorat, especialment a través de la figura del tutor.
- 2.3. Dret a disposar dels materials necessaris per desenvolupar les assignatures.
- 2.4. Dret a una docència adaptada a les noves tecnologies.
- 2.5. Dret a que s'avaluï la docència i a participar en ella.
- 2.6. Dret a gaudir d'una oferta variada de pràctiques.
- 2.7. Dret a rebre la docència en català, així com rebre part de la docència en anglès.
- 2.8. Dret a rebre un tracte respectuós per part del professorat i el personal d'administració i serveis.
- 2.9. Dret a disposar de mecanismes d'accés i permanència i d'instruments específics que facin possible la mobilitat entre universitats del món.

3. DRET A UNA AVALUACIÓ OBJECTIVA

- 3.1. Dret a comptar amb procediments objectius d'avaluació incloent-hi mecanismes de revisió i de recurs.
- 3.2. Dret a participar en l'elaboració i modificació dels criteris generals d'avaluació i dels plans d'estudi.
- 3.3. Dret a un tribunal de segona correcció amb presència estudiantil.

- 3.4. Dret a una avaluació compensatòria d'examen amb el temps suficient.
- 3.5. Dret a conèixer l'estat de l'avaluació en tot moment.
- 3.6. Dret a la gravació dels exàmens orals.
- 3.7. Dret a la no penalització per la inassistència a activitats acadèmiques justificada.
- 3.8. Dret al respecte de la llibertat ideològica i de pensament en la realització de l'avaluació.
- 3.9. Dret al repartiment equitatiu de la càrrega avaluativa entre assignatures.
- 3.10. Dret al compliment de les guies docents.

4. DRET A COMPATIBILITZAR TREBALL I ESTUDIS

- 4.1. Dret a una oferta docent que permeti compatibilitzar treball i estudis.
- 4.2. Dret a disposar d'un règim de dedicació a l'estudi compatible amb el treball.
- 4.3. Dret a gaudir de la possibilitat d'obtenir ofertes laborals als serveis de la universitat.

5. DRET D'INFORMACIÓ

- 5.1. Dret a conèixer el pla docent i tota la informació necessària abans de matricular-se, en especial pel que fa a horaris, llengua d'impartició, continguts, avaluació i professorat responsable de les assignatures.
- 5.2. Dret a rebre informació de tots els serveis que se li ofereix.
- 5.3. Dret a disposar de la informació sobre el funcionament de la universitat i les decisions dels òrgans de govern, la qual sigui fàcilment localitzable i entenedora.
- 5.4. Dret a rebre una resposta motivada a les consultes realitzades a l'Administració Universitària.
- 5.5. Dret a gaudir de la informació i de protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en les seves activitats.
- 5.6. Dret a obtenir informació i reconeixement de la propietat intel·lectual del seus treballs acadèmics en el marc de la legislació vigent.

6. DRET A RECURSOS I INSTAL·LACIONS

- 6.1. Dret a poder fer ús del programari lliure.
- 6.2. Dret a gaudir de biblioteques, espais d'estudi i de treball en grup.
- 6.3. Dret a que les biblioteques de les Universitats Públiques Catalanes estiguin obertes a tota la societat prioritzant determinades èpoques als estudiants de la pròpia universitat.
- 6.4. Dret a l'adaptació de les instal·lacions a les noves tecnologies.
- 6.5. Facilitar la mobilitat dels estudiants amb un transport públic més accessible.

- 6.6. Dret a gaudir d'espais i recursos de forma gratuïta que permetin realitzar els àpats diaris amb menjar propi.
- 6.7. Dret a participar de l'avaluació dels serveis de les universitats en tant que usuaris dels mateixos.
- 6.8. Dret a gaudir d'uns serveis i uns recursos eficients, eficaços, econòmics, justos i solidaris.
- 6.9. Dret a disposar, en el cas dels estudiants amb discapacitats, de les condicions adequades i el suport material i humà necessari per poder seguir el seus estudis amb plena normalitat i aprofitament.
- 6.10. Dret a gaudir per part dels estudiants dels espais de la universitat per organitzar activitats.

7. DRET DE PROTESTA CÍVICA

- 7.1. Dret individual a l'exercici de vaga.
- 7.2. Dret de manifestació al campus.

8. DRET A LA PARTICIPACIO ACTIVA

- 8.1. Dret a participar en els processos electorals i la presa de decisions del govern de la universitat.
- 8.2. Dret a gaudir de franges horàries per poder realitzar altres activitats a part de l'estudi que estiguin associades al món universitari.
- 8.3. Dret a rebre suport a les iniciatives complementàries de l'ensenyament oficial que comportin la transmissió de valors de llibertat, responsabilitat, convivència, solidaritat, participació i ciutadania plena.
- 8.4. Dret al reconeixement i suport de l'associacionisme estudiantil, dotant dels recursos econòmics, materials i formatius necessaris.
- 8.5. Dret al reconeixement de la participació estudiantil a les activitats festives específiques de cada universitat.
- 8.6. Dret dels representants a ser dispensats de les obligacions acadèmiques quan aquestes coincideixin amb l'exercici de la representació.
- 8.7. Dret a una representació el més proporcional possible dels estudiants als òrgans de govern.
- 8.8. Dret a fer ús d'un sistema de queixes accessible, eficaç i amb capacitat d'acció i resposta.
- 8.9. Dret a intervenir en l'elaboració de propostes, reglaments i accions que involucrin directament l'estudiantat.
- 8.10. Dret al reconeixement acadèmic de les tasques de representació, cultura, esport i participació.

- 8.11. Dret a associar-se lliurement i crear organitzacions pròpies.
- 8.12. Dret a crear cooperatives per a la prestació de serveis a la comunitat universitària.

9. DRET D'ORIENTACIÓ I ACOMPANYAMENT

- 9.1. Dret a disposar de mecanismes d'acolliment i assessorament així com de programes i activitats que facilitin la seva integració en l'entorn universitari i en el desenvolupament dels seus estudis.
- 9.2. Dret a disposar d'informació, d'assessorament i d'instruments que facilitin la incorporació dels estudiants al món laboral.
- 9.3. Dret a un servei d'assistència psicopedagògica.

10. DRET DE GARANTIA

- 10.1. Dret a poder demanar el compliment d'aquesta carta.
- 10.2. Dret a una figura específica dedicada a l'assegurament del compliment d'aquesta carta.
- 10.3. Dret a ser informat sobre aquesta carta i les maneres de demanar-ne l'efectivitat.
- 10.4. Dret a una penalització real per aquelles persones que incompleixin aquesta carta.

DEURES

1. DEURE DE PROMOCIO DELS VALORS

- 1.1. Deure de no discriminar per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, religió, convicció o opinió, edat, discapacitat, nacionalitat, malaltia, orientació sexual i identitat de gènere, condició socioeconòmica, idiomàtica o lingüística, o afinitat política i sindical o per raó d'aparença, sobrepès o obesitat, o per qualsevol altre condició o circumstància personal o social dels membres de la comunitat universitària.
- 1.2. Deure de defensar els valors de llibertat, responsabilitat, convivència, solidaritat, participació i ciutadania plena.

2. DEURE DE COOPERACIÓ

- 2.1. Deure d'aprofitar la docència.
- 2.2. Deure de col·laboració en el desenvolupament de les classes.
- 2.3. Deure de col·laboració amb la resta de la comunitat universitària per l'assoliment dels objectius de la universitat i del seu millor funcionament.
- 2.4. Deure de contribuir a la qualitat de la docència amb la seva participació activa.

3. DEURE D'ESFORÇ ACADEMIC

- 3.1. Deure d'estudiar, aprendre i aprofitar els estudis.
- 3.2. Deure de no malgastiar beques ni ajuts.
- 3.3. Deure de no afrontar l'avaluació de manera fraudulenta.

4. DEURE DE RESPECTE

- 4.1. Al bon nom de la Universitat.
- 4.2. Als membres de la comunitat universitària.
- 4.3. Als béns i instal·lacions de la universitat.
- 4.4. A les normatives universitàries.
- 4.5. A les persones que puntualment puguin participar de l'activitat universitària.
- 4.6. A la propietat intel·lectual i d'autoria, d'acord amb la legislació vigent en matèria de propietat intel·lectual i patents.

5. DEURE D'INFORMACIÓ

- 5.1. Deure de facilitar dades personals i acadèmiques veraces i la documentació acreditativa, d'acord amb el que s'especifica en les diferents normatives, especialment en les normes acadèmiques.
- 5.2. Deure d'ús adequat de la informació rebuda per part de la universitat.

6. DEURE DE RESPONSABILITAT

- 6.1. Deure d'ús responsable dels coneixements adquirits a la universitat.
- 6.2. Deure d'ús responsable de la informació rebuda per part de la universitat.
- 6.3. Deure d'utilitzar responsablement les eines facilitades per les universitats.
- 6.4. Deure de no alterar ni obstruir injustificadament el funcionament de la universitat, especialment en el cas de la docència.

7. DEURE DE SEGURETAT

- 7.1. Deure de compliment de les mesures de seguretat de les instal·lacions i recursos de la universitat.
- 7.2. Deure de no realitzar actuacions que puguin produir situacions de risc per a altres persones o les pròpies instal·lacions.

8. DEURES DE REPRESENTACIÓ RESPONSABLE

- 8.1. Deure dels representants a la informació als estudiants.
- 8.2. Deure de col·laboració entre els representants.
- 8.3. Deure dels representants a la responsabilitat.

8.4. Deure dels representants al retiment de comptes.

9. DEURE DE PARTICIPACIO ACTIVA

9.1. Deure de coneixement del funcionament de la universitat.

9.2. Deure de mantenir una presència activa a la universitat.

10. DEURE DE GARANTIA

10.1. Vetllar pel compliment d'aquesta carta.

10.2. Posar en coneixement de les persones responsables les vulneracions d'aquesta carta.

Document de treball

Bibliografia

1. Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats (LOU)
2. Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'Universitats de Catalunya (LUC)
3. Reial Decret 1791/2010, de 30 de desembre, per el que s'aprova l'Estatut de l'Estudiant Universitari.
4. Estatuts de la Universitat Abad Oliba. Decret 167/2004, de 20 de gener, per el que s'aproven les normes d'organització y funcionament de la Universitat Abad Oliba CEU.
5. Estatuts de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aprovats pel Claustre General en la sessió de 22 de maig de 2003 i publicats al DOGC el 22 d'octubre de 2003 (Decret 237/2003, de 8 d'octubre)
6. Estatuts de la Universitat de Barcelona. Decret 246/2003, de 8 de octubre, per el que s'aproven els Estatuts de la Universitat de Barcelona.
7. Estatuts de la Universitat de Girona. Decret 200/2003, de 26 d'agost, pel qual s'aproven els Estatuts de la Universitat de Girona.
8. Estatuts de la Universitat Internacional de Catalunya. Decret 170/2003, de 8 de juliol, pel qual s'aproven les Normes d'organització i funcionament de la Universitat Internacional de Catalunya.
9. Estatuts de la Universitat de Lleida. Aprovats pel Claustre en la sessió de 7 d'abril i 10 de juliol de 2003 i publicats al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 3963, de 8 de setembre de 2003.
10. Estatuts de la Universitat Oberta de Catalunya. Decret 273/2003, de 4 de novembre, per el que s'aproven les normes d'organització i funcionament de la Universitat Oberta de Catalunya.
11. Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya. Decret 225/2003, de 23 de setembre, pel qual s'aproven els Estatuts de la Universitat Politècnica de Catalunya.
12. Estatuts de la Universitat Pompeu Fabra. Decret 209/2003, de 9 de setembre. DOGC núm. 3974, de 25 de setembre.
13. Estatuts de la Universitat Ramon Llull. Decret 424/2004, de 2 de novembre, per el que s'aprova l'adaptació de les normes de organització i funcionament de la Universitat Ramon Llull.
14. Estatuts de la Universitat Rovira i Virgili. Aprovat per Decret 202/2003, de 26 d'agost i publicat en el DOGC núm. 3963 de 8 de setembre de 2003.
15. Estatuts de la Universitat de Vic. Decret 274/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aproven les Normes d'organització i funcionament de la Universitat de Vic.